

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет технологій та дизайну**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор КНУТД
д.е.н., проф. Іван ГРИЩЕНКО

« _____ » _____ 2022 року

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
з Іноземної мови (англійська, німецька, французька)
(денна, вечірня та заочна форми навчання)**

**на здобуття ступеня доктора філософії за всіма спеціальностями
на 2022 р.**

РЕКОМЕНДОВАНО
Вченою радою
Інституту права та
сучасних технологій
від 17 лютого 2022 р.
Протокол № 6

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
філології та перекладу
від 15 лютого 2022 р.
Протокол № 7

Київ 2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит з іноземних мов (англійської, німецької, французької) до аспірантури має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір і потребу в підвищенні рівня знань аспірантами іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації. Програма вступного іспиту засвідчує перехід від навчання володінню іноземною мовою до її практичного застосування, до використання її як засобу отримання та обміну необхідною інформацією.

Програма відображає конкретні характеристики рівнів практичного володіння іноземною мовою та встановлює мінімум навчального матеріалу для розвитку передбачених навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.

Практичне володіння іноземною мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій. **Функціональна компетенція** включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. **Мовна компетенція** передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. **Мовленнєва компетенція** охоплює рецептивні та продуктивні вміння. Вступник до аспірантури повинен брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі, передбаченому програмою матеріалу.

Вимоги до навичок та вмінь в мовленнєвій діяльності

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать читання та аудіювання.

ЧИТАННЯ

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до завдань кафедри іноземних мов і залежно від поставлених завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела, що прочитано;
- читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру;
- володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
- читати без словника із швидкістю 500-550 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – 900 друкованих знаків);

- читати за допомогою галузевого словника із швидкістю не менш, ніж 300 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – не менш, ніж 1200-1500 друкованих знаків за одну академічну годину);
- робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.

АУДІЮВАННЯ

Вступник до аспірантури повинен розуміти:

- запитання екзаменаторів;
- короткі висловлювання й коментарі екзаменаторів;
- повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких є нормативне;
- нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації.

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад.

ГОВОРІННЯ

Монологічне мовлення:

- представляти себе;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування;
- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- проводити презентації;
- робити коротке непередготовлене повідомлення з тематики, визначеної екзаменатором.

Діалогічне мовлення:

- починати бесіду, вести та завершувати її;
- вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т. ін.
- уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія).

Характер навчального мовного матеріалу

Правила читання

Для розвитку навичок і вмінь читання вступник до аспірантури повинен у галузі орфоєпії володіти на рівні автоматизму вимовою всіх звуків іноземної мови до міри, що забезпечує можливість для вступника зрозуміти промовлений текст.

Вступник до аспірантури повинен також володіти автоматизмом паузації на основі синтагматичного ділення речення, зв'язністю сприйняття і відтворення синтагм і основними інтонаційними контурами.

Грамматичний мінімум

Грамматичний мінімум з англійської мови передбачає знання таких тем:

1. Речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
3. Типи питальних речень.
4. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
5. Артикль (*a/an; the*).
6. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні займенники. Неозначені займенники *some, any, somebody, something, anybody, anything* і заперечні займенники *no, nobody, nothing*. Кількісні займенники *many, much, few, a few, little, a little*. Неозначено-особовий займенник *one*. Підсилювальні та зворотні займенники.
 7. Зворот *there is, there are*.
 8. Слова - замінники.
 9. Прикметник. Ступені порівняння.
 10. Прислівник. Ступені порівняння.
 11. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
 12. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця. Прийменники руху.
 13. Безособові речення.
 14. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
 15. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
 16. Часова система англійського дієслова в активному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
 17. Часова система англійського дієслова в пасивному стані:
 - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
 - *Present, Past Progressive;*
 - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past).*

18. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Ознаки *модальності to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive*. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом.

19. Узгодження часів.

20. Пряма та непряма мова.

21. Умовні речення.

21. Безособові форми дієслова. Дієприкметник. Інфінітив. Герундій.

22. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Ввідні дієслова (*see, hear, know, want...*) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення. Ввідний елемент (*is said, is known, seem...*) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (*He is said to arrive soon*) і його значення.

Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Мінімум для оволодіння читанням передбачає подальшу автоматизацію вказаних явищ; основні випадки виразу модальності і використання форм умовного способу підмови даного фаху.

Грамматичний мінімум з німецької мови передбачає знання таких тем:
MORPHOLOGIE

1. Das Verb. Die Hilfsverben. Die schwachen Verben. Die starken Verben. Die Mischverben. Die Modalverben.

2. Das Partizip. Das Partizip I. Das Partizip II.

3. Die Zeitformen.

Das Präsens

Das Präteritum

Das Perfekt

Das Plusquamperfekt

Das Futur I

Das Futur II

4. Das Passiv

5. Das Stativ

6. Der Infinitiv

7. Der Imperativ

8. Der Konjunktiv

9. Das Substantiv. Deklination der Substantive. Die Bildung der Mehrzahl. Der Artikel.

10. Das Adjektiv. Die Deklination der Adjektive. Die Steigerungsstufen der Adjektive

11. Das Pronomen. Personalpronomen. Das Reflexivpronomen *sich*.

Possessivpronomen. Demonstrativpronomen. Fragepronomen.

Relativpronomen. Das unpersönliche Pronomen *es*. Indefinitpronomen.

Negativpronomen. Reziprokpronomen.

SYNTAX

1. Der einfache Satz. Der Aussagesatz. Der Fragesatz.
2. Positive und negative Sätze.
3. Negative Pronomen und Adverbien.
4. Die Wortfolge in einem einfachen Satz.
5. Infinitivsatz
6. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzreihe. Das Satzgefüge.
7. Der Text.
8. Direkte Rede.
9. Indirekte Rede.

Граматичний мінімум з французької мови передбачає знання таких тем:

1. Іменник. Особливості французьких іменників. Рід. Число.
2. Прикметник. Особливості французьких прикметників. Конструкції, що замінюють прикметники. Рід. Число. Ступені порівняння. Місце прикметника-епітета.
3. Артикль. Вживання. Означений і неозначений артикль. Частковий артикль. Відсутність артикля. Деякі додаткові відомості.
4. Займенник і займенникові детермінативи. Особливості французьких займенників. Форми особових займенників. Неозначено-особовий займенники «on» та «il». Займенник у ролі додатка. Нейтральне «le». Місце двох службових займенників-додатків «en», «у». Самостійні особові займенники. Відносні займенники, форми, вживання.
5. Дієслово. Система часів та способів французького дієслова. Безособові форми дієслова. Відмінювання. Вживання допоміжних дієслів. Утворення, значення та вживання часів системи l'Indicatif. Складні часи. Узгодження часів дійсного способу. Умовний спосіб. Subjonctif. Наказовий спосіб.
6. Прислівник. Ступені порівняння. Прислівники кількості та інтенсивності, часу та місця. Місце прислівника. Погодження, заперечення, обмеження. «Ne» експлетивне.
7. Прийменник. Особливості французького прийменника. Місце в реченні.
8. Типи речень. Головні та другорядні члени речення. Порядок слів. Узгодження підмета та присудка.
9. Просте речення. Зворот «c'est ... qui», «c'est... que». Засоби виділення членів простого речення. Сегментовані конструкції. Неповні речення. Окличне речення.
10. Пряме і непряме запитання. Загальне запитання. Запитання до одного із членів речення.
11. Складне речення. Загальні відомості. Складносурядні речення (сполучникові та безсполучникові з'єднання). Види підрядних речень. Підрядні підметникові речення. Підрядне речення-атрибут. Речення з підрядним обставини.
12. Умовна фраза.

13. Порядок слів у підрядних реченнях.

14. *Infinitif, Gérondif, Participe* у підрядних реченнях.

15. Деякі особливості французької пунктуації.

16. Граматичні особливості перекладу.

17. Лексичні особливості перекладу. Переклад слів відповідно теорії лексичних відповідників Я.Л. Рецкера. Особливості перекладу інтернаціональної і псевдоінтернаціональної лексики. Переклад термінів. Передача при перекладі топонімів і антропонімів. Передача реалій. Оказіональні відповідники. Необхідність стилістичного « вирівнювання » при перекладі. Прагматична адаптація при перекладі.

Лексичний мінімум

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику.

У цей мінімум входить загальноживана термінологічна лексика за фахом, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі й який складається з:

- інтернаціональних слів, подібних за виразом і таких, що збігаються за змістом в українській та англійській мовах;
- відтворюваних похідних і складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи над літературою з фаху вступник також повинен знати найбільш уживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

УСНЕ МОВЛЕННЯ

Граматичний мінімум

Для оволодіння вміннями і навичками усного мовлення граматичний мінімум передбачає:

- уміння висловити думку в простому розповідному реченні (ствердження і заперечення); ставити загальні і спеціальні питання, використовуючи для цього структури як особових, так і безособових речень, у тому числі з модальними дієсловами *can, may, must*;
- висловлювати спонуку за допомогою спонукального способу, а також конструкції з дієсловом *let*;
- використовувати для опису конструкції *There is (There are)*. Ці граматичні структури мають бути відтворені вступником до аспірантури в мовленні на рівні автоматизму.

Для виразу думки в мовленні вступник до аспірантури повинен володіти навичками використання артиклів, створення форм множини та однини іменників, безприменникового та применникового виразу граматичних стосунків, використання основи іменника в якості означення, створення ступенів порівняння прикметників і прислівників, створення порядкових

числівників, форм особових присвійних займенників, форм Present Past, Future Indefinite; Present Continuous, Present Perfect Active; Past Indefinite Passive.

Розвиток навичок аудіювання передбачає оволодіння також формами пасивного стану в Present Indefinite, інфінітивом у функції обставини, простою формою герундія, сполучниковими підрядними реченнями. Передбачається також оволодіння підрядними реченнями додатку, означення, обставин та умов дійсного способу.

Навчальні мовні ситуації, у яких використовується лексичний і граматичний матеріал, групуються відповідно до тематики, що вивчається, і зв'язані з темою “Спеціальність вступника” і проблемами, що висвітлені в текстах для читання.

Активний лексичний мінімум

Активний лексичний мінімум має складати не менш ніж 1200 слів і словосполучень.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит з іноземної мови до аспірантури передбачає декілька частин і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетенції вступника.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Письмова частина іспиту складається з 3 частин:
 - Аудіювання
 - Читання
 - Граматичні та лексичні завдання
2. Усна частина. Співбесіда зі вступником іноземною мовою
 - (Introduce yourself (your education, work experience, scientific interests).
 - Vorstellungsgespräch (Ausbildung, Arbeitserfahrungen, wissenschaftliche Interessen).
 - Présentez-vous (vos études, votre expérience de travail, les intérêts scientifiques).

Тестове завдання	Мета тестового завдання	Типи тестових завдань	Кількість питань	Час виконання
Аудіювання	Оцінювання вміння загального та деталізованого розуміння прослуханої інформації. <i>Автентичний аудіо текст.</i>	<i>Multiple choice</i> (заповнення пропусків шляхом вибору однієї з опцій)	30	40 хв.
Читання	Оцінювання вміння розуміти основний зміст та деталі прочитаного тексту професійного характеру <i>Кількість завдань: 2</i>	<i>Multiple choice</i> (заповнення пропусків шляхом вибору однієї з опцій)	35	75 хв.
Лексико-граматичний тест	Оцінювання лексичних граматичних знань та навичок використання у контексті. <i>Кількість завдань: 2</i>	<i>Multiple choice</i>	65	75 хв

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗАПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ:

- Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
- Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
- У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
- Яка була тема Вашої магістерської роботи?
- Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в ВНЗ?
- У якій державній установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
- Що входить до Ваших посадових обов'язків?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Загальна максимальна кількість балів для письмової та усної частини вступного іспиту – **100**, з яких:

- 0 - 25 балів відводиться на АУДІЮВАННЯ
- 0 - 20 балів відводиться на ЧИТАННЯ
- 0 - 35 балів відводиться на ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ
- 0 - 20 балів відводиться на УСНУ ЧАСТИНУ ВИПРОБУВАННЯ

Підсумкова шкала оцінювання

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
68 - 73	D	задовільно
60 - 67	E	
0 - 59	F	не склав

«Відмінно»: вступник повинен *вільно* спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають в розумінні змісту і отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Добре»: вступник повинен вміти спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до поставлених завдань, що полягають в розумінні змісту і отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Задовільно»: вступник повинен вміти на елементарному рівні спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів; працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху; читати та виконувати письмовий переклад оригінального тексту за допомогою галузевого словника.

«Незадовільно»: вступник не вміє спілкуватись у межах вивченого мовного матеріалу, передбаченого типовими програмами вузів, працювати з оригінальними текстами іноземною мовою з фаху.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. University Success. Oral Communication. Christina Cavage. – Pearson. – 2021. – 303 p.
2. University Success. Reading. Laura Eickhoff, Laurie Frazier, Maggie Vosters. – Pearson. – 2021. – 415 p.
3. English for academics. Book 1. A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. In collaboration with the British Council. - Cambridge University Press, 2020. – 148p.
4. English for academics. Book 2. A communication skills course for tutors, lecturers and PhD students. In collaboration with the British Council. - Cambridge University Press, 2020. – 159p.
5. Cambridge English for Scientists. Tamzen Armer. - Cambridge University Press, 2019. – 128p.
6. English for Science and Technology. Olga Ilchenko. – НТУУ «КПІ», 2018. – 237 с.
7. Teaching English for Specific Purposes: An Introduction. Jeremy Day, Mark Krzanowski. - Cambridge University Press, 2019. – 35 p.
8. Scientists Must Write A guide to better writing for scientists, engineers and students. Robert Barrass. - London and New York Press, 2020. – 119 p.
9. Check your vocabulary for Academic English. Daid Porter. - A & C Black London. – 2018. – 74 p.
10. Writing scientific research articles. Margaret Cargill and Patric O'Connor. - A John Wiley & Sons, Ltd., Publication. – 2019. – 184p.
11. English Collocations in Use. Michael McCarthy and Felicity O'Dell. - Cambridge University Press, 2018. – 157 p.

в тому числі наявна в Науково-технічній бібліотеці КНУТД:

1. Бондарчук Ю.А., Довгопол Г.О. Check your English: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів економічних спеціальностей ВНЗ. К.: КНУТД, 2017. – 246 с.
2. Бондарчук Ю.А. Англійська мова: Методичні вказівки з англійської мови для докторів філософії негуманітарних факультетів. К.: КНУТД, 2017.- 69 с. англійською мовою.
3. Бондарчук Ю.А. Англійська мова: Методичні вказівки з англійської мови для докторів філософії негуманітарних факультетів 'Academic Essay Writing for Postgraduates' К.: КНУТД, 2017.- 51 с. англійською мовою.
4. Бондарчук Ю. А. English for Post-graduates. Методичні вказівки для самостійної роботи докторів філософії/К.: КНУТД, 2018.- 199 с. англійською мовою.

Додаткова

5. Карабан В. Посібник - довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Граматичні труднощі).

- Київ: Політична думка, 2017.
6. Карабан В. Посібник - довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). Київ: Політична думка, 2017.
 7. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Київ: ВШ, 2020.
 8. Ілко V. Korunets'. Theory and practice of Translation. New Book., 2020.
 9. Olga M. Ilchenko English for Science & Technology. Plus TOEFL Tips. Kiyv, 2017
 10. Olga M. Ilchenko. The language of science. К.: «Наукова думка», 2019

Інтернет-ресурси

11. National Geographic Learning [Електронний ресурс] /MyELT/ Режим доступу: <https://myelt.heinle.com/ilrn/authentication/signIn.do?inst=MYELT>
12. National Geographic Learning [Електронний ресурс] /MyNGConnect/Режим доступу:
<http://www.myngconnect.com/login/chooseMainUI.spr;jsessionid=BB2D30A816B1B169D1874F569EB95300>
13. British Council [Електронний ресурс] /Take an Exam/Режим доступу:
<http://www.britishcouncil.org/exam>
14. Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus [Електронний ресурс] /Dictionary/Режим доступу: <http://www.merriam-webster.com/>
15. Instant Grammar Checker [Електронний ресурс] /Grammarly/Режим доступу:
[http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20\\$.10%20-%20\\$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matchtype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ](http://www.grammarly.com/?q=grammar&utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Search%20$.10%20-%20$.20%20CPC%20-%20Poor&utm_content=28014502086&utm_term=online%20grammer&matchtype=b&placement=&network=g&gclid=CLP4-ov4gL4CFUmWtAod_AMAaQ)
16. English Page [Електронний ресурс] /Online English Grammar Book/Режим доступу: <http://www.englishpage.com/grammar/>
17. English Tests: Test your English [Електронний ресурс] / Test your English /Режим доступу: <http://www.ego4u.com/en/cram-up/tests>
18. Мультитран [Електронний ресурс] /Електронний словник онлайн /Режим доступу: <http://www.multitrans.ru/c/m.exe?a=1&SHL=2>

Посилання на електронні бібліотеки

1. <http://ukrlib.com/>
2. <http://nbuv.gov.ua/>
3. <http://www.lib.com.ua/>
4. <http://www.ekniga.com.ua/>